

IZVJEŠTAJ O BORAVKU prof.dr LJUBE RADIĆA U
U COMUNE DI FIERA DI PRIMIERO, PROVINCIA
DI TRENTO - ITALIA

Od 01.07. do 10.07.1994. godine boravio sam u Italiji gdje sam obavio razgovore sa velečasnim Vanfettom Don Erminiom, parokom Parochia Di S.Maria Assunta, Fiera di Primiero, gradonačelnikom Comune di Fiera di Primiero Sindaco dott. Bruno Simion i dott. Architetto Nicola Chiavareli, predsjednikom Koordinacionog odbora za pomoć građanima Tuzle.

U svim razgovorima učestvovao je član našeg Udruženja gospodin ing. Anđelko Dobnik.

Cilj moje posjete bio je da dogovorim organizovanije prikupljanje i slanje humanitarne pomoći iz ovog dijela Italije za Udruženje građana italijanskog porijekla i prijatelja Italije - Tuzla, kao i pomoć "Caritas" provincije Trento "Caritas" Tuzla.

Za obavljanje ovih razgovora posjedovao sam uredno izdate i ovjerene punomoći gospodina gvardijana fra Petra Matanovića i našeg predsjednika Udruženja i izvršnog odbora gospodina Mott Branislava.

Uz prethodnu najavu, dan prije, u zakazano vrijeme 4.07.1994. godine, veoma ljubazno primio nas je don Erminio. Razgovor u tom Svetom domu je bio iscrpan, otvoren i iskren. Obrazložili smo tešku situaciju. Posebno smo istakli problem preživljavanja u Tuzli - gradu koji je dugo vremena u totalnoj blokadi. Ukazali smo da se građani Tuzle još uvijek nalaze u fazi borbe za preživljavanje i da ne znaju kada će to prestati, a da od njih očekujemo pomoć još veću i bolju nego što su to do sada činili. Rastali smo se uz obećanje da će sve učiniti da naš razgovor bude konkretizovan i da će "Caritas" provincije Trento obezbijediti pomoć. Prihvaćena je ideja da pomoć bude kvartalno, svaka četiri mjeseca u toku godine.

Kod gradonačelnika - Sindaco dott. Bruno Simon (primio nas je u Mesanu, gdje obavlja funkciju sekretara opštine). Susret je bio srdačan, a razgovor "lakši", jer on dijelom poznaje probleme zahvaljujući ranijem kontaktu sa našim građanima talijanskog porijekla. Osim toga u Primijeru se nalaze naše izbjeglice koje su prije rata, u toku rata i još uvijek dolaze iz Tuzle, i ne samo iz Tuzle.

Između ostalog konstatovali smo da veliku pažnju posvećuju problemu izbjeglica. Nastoje riješiti nesporazume oko njihovog ponašanja i teškog snalaženja u novoj sredini. U tom smislu su organizovali sastanke na kojima su izrazili neslaganje sa njihovim nepoštovanjem javnog reda i mira, razbijanjem flaša, bacanjem otpadaka, svade i dr. Gradonačelnik, gosp. dott. Simion je obećao da će se pomoć Tuzli nastaviti, ali je posebno naglasio da su njihove mogućnosti

ograničene i da će pomoć biti usmjerena na one čiji preci potiču iz Fijera di Primiero. Predložio je da se obratimo za pomoć i drugim provincijama odakle vode porijeklo ostali članovi Udruženja (iz Primiera preko 50%), uz napomenu da će se lično angažovati i upoznati organe i administraciju provincije Trento u Trentu.

Na nivou komune Difiera di Primiero formiran je koordinacioni odbor za pomoć Tuzli. Na čelu Odbora je dott. Architetto Nicola Chiavarelli, članovi Odbora su i dvojica naših članova iz Tuzle. U radu Odbora se posebno ističu advokat g-đica Maria-Angela Štefica i svi naši članovi iz Tuzle. Krajem 1993. godine upućena je pošiljka hrane, odjeće i lijekova u dva kombija za Tuzlu, ali je zbog neprohodnosti puteva i blokade završila na Pelješcu u Orebiću, gdje je predata izbjeglicama iz Travnika. Odbor organizuje kulturno-zabavne priredbe i sav novac je namijenjen i biće poslan za Tuzlu.

U Primieru sam posjetio groblje gdje je sahranjen naš član koji je nesretnim slučajem izgubio život.

Na putu za Primiero svratio sam u Feltre gdje sam posjetio porodicu Luigia Piccolletta koja je početkom juna putem UNHCR-a helikopterom prebačen u Feltre (kći Melita distrofičar, majka srčani bolesnik, a Luigi star 82 godine). Comuna Feltre im je obezbijedila smještaj u prekrasnoj vili sa velikim vrtom, kao iz filma. Pomenuti boravak u komuni Di Fiera di Primiero mi je, pored uvijek korisnik razgovora i iskrenih dobronamjernih i prijateljskih savjeta dott. Arch. Nicola Chiavarellia, omogućio da obezbjedim slanje našeg cirkularnog pisma svim komunama provincije Trento i šire, telefax amrske "Olivetti"; poklon koordinacionog odbora i jedno pismo za naše Udruženje.

Za ovaj boravak koji je za mene, prvih nekoliko dana bio naporan, a kasnije prijatan i koristan, dugujem zahvalnost gvardijanu fra Petru Matanoviću i našem Udruženju.

Tuzla, kolovoza, 1994. godine

Prof.dr Ljubo Radić

Prof. dr. Ljubo Radić
Zavod za histologiju i embriologiju
MEDICINSKI FAKULTET TUZLA